

От 28.06.2008 г. се осигорявам здравно сама. Каква декларация трябва да подам, кога и къде?

От 01.01.2010 г. всеки, който е избрал да се осигурява за здравно сам трябва да подаде декларация образец 7 в НАП, като във Вашия случай крайния срок е 01.03.2010 г. Ако след това започнете да се осигурявате на друго основание (по трудов договор, ДУК и др.) не подавате отново декларация обр. 7.

Кои лица са задължени да подават Декларация образец № 7?

Декларация образец № 7 се подава от лицата по чл. 40, ал. 5 от Закона за здравното осигуряване. Лицата, осигурени по реда на чл. 40, ал. 5 от Закона за здравното осигуряване, са тези които внасят здравноосигурителните си вноски изцяло за своя сметка и не са:

1. упражняващи свободна професия и/или занаятчийска дейност по регистрация;
2. еднолични търговци, собственици или съдружници в търговски дружества и физическите лица - членове на неперсонифицирани дружества;
3. регистрирани земеделски производители или тютюнопроизводители;
4. морски лица.

На 28.12.2009 г. изтичат 24 месеца от датата на дерегистрацията на дружеството по ДДС. Деререгистрацията е поради натрупани задължения по ДДС (невнесен данък и лихви) над 5000 лв. и липса на активи, които да послужат като гаранция. Към посочената дата задълженията са все още над 5000 лв. въпреки, че са

правени плащания за погасяване на задълженията. От една страна не е отпаднала причината за дерегистрация по инициатива на НАП и в същото време изтичат 24 месеца. Трябва ли да се подаде заявление за повторна регистрация?

1. 24-месечния срок няма как да изтича на 28.12.2009 г., тъй като започва да тече от началото на месеца, следващ месеца на дерегистрацията, т.е. ако сте били дерегистриран през м. 12.2007 г. 24-месечния срок изтича на 01.01.2010 г.

2. До 14.01.2010 г. трябва да подадете заявление за регистрация.

3. От 01.01.2010 г. е в сила промяна на ЗДДС, в частта касаеща вашият въпрос. До 31.12.2009 г. лице, което е било дерегистрирано поради неизпълнение на задълженията си не може да се регистрира до погасяване на тези задължения или до изтичане на 24-месечен срок от дерегистрацията, от 01.01.2010 г. изборът дали да регистрира лицето е оставен на данъчната администрация, т.е. ежемесечно такова лице трябва да подава заявление за регистрацията, а администрацията има право да прецени дали да го регистрира или не до изтичането на 24-месечен срок от дерегистрацията или до погасяване на задълженията. Така или иначе във вашия случай трябва да Ви регистрират, тъй като е изпълнено едно от условията, а именно изтекли са 24 месеца от дерегистрацията.

Какво трябва да направя за да получавам обезщетение за безработица?

Право на парично обезщетение за безработица имат лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" най-малко 9 месеца през последните 15 месеца преди прекратяване на осигуряването. След като договора е прекратен се отива в Агенцията по заетостта за да бъдете регистриран като безработен. Там носите със себе си лична карта, трудова книжка, диплом и заповед за прекратяване на трудовото взаимоотношение. Там попълвате нужните бланки. След това се отива в НОИ за да се подаде заявление въз основа, на което ще се реши дали лицето има право на обезщетение като то се подава в 3-месечен срок след датата на прекратяване на договора. Попълвате декларация за банкова сметка, по която обезщетението ще бъде превеждано, копие от трудовата книжка с което да удостоверите, че е прекратено трудовото взаимоотношение или заповедта за освобождаване, копие на лична карта и бележка за регистрацията от бюро по труда за да ги приложите към заявлението.

Какво трябва да се направи, ако при плащане на здравните осигуровки е объркана банковата сметка на НАП?

Подава се молба в Деловодството на НАП по регистрацията или по местоживеене, в която да опишете към кои сметки са наредени сумите и към кои сметки трябва да се прехвърлят. Към молбата се прилагат копията на платежните нареждания, с които са преведени сумите. След входирването на молбата, по служебен път сумите ще бъдат прехвърлени към верните сметки и след това няма да стоят като задължение по ЕГН-то или по ЕИК на фирмата. Процедурата ще отнеме около седмица.

До месец август получавах доходи по трудов договор, но съм безработен към 31 декември на годината. Ще трябва ли да подавам годишна данъчна декларация?

Да ще трябва да подадете годишна данъчна декларация в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по постоянен адрес в срок до 30 април на годината, следваща годината на придобиване на дохода. Дори и да имате работодател към 31 декември и ако той не направи преизчисление до 31 януари на следващата година пак ще трябва да подадете годишна данъчна декларация. За целта ще Ви трябват всички служебни бележки по чл. 45 от ЗДДФЛ издадени от работодателите.

Трябва ли председател на ЮЛНЦ, който има трудов договор със сдружението да се осигурява по реда, определен за работниците и служителите в КСО, чл. 4, ал. 1, т. 1 (за всички социални рискове) и осигурителния стаж да се установява с трудова книжка?

Управители на юридически лица – сдружение с нестопанска цел, които имат сключени трудови договори, се осигуряват като работещи по трудови договори – на основание чл. 4, ал. 1, т. 1 от КСО за всички осигурени социални рискове без значение е дейността, която упражняват.

Съгласно чл. 40, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, осигурителния стаж се установява с трудови, служебни и осигурителни книжки. В случая правилно попълнената трудова книжка е достатъчен документ, удостоверяващ осигурителния стаж на управителя.

Вноските получени от фирмата лизингодател, която прекратява договора за лизинг преди договорения срок и имуществото не е прехвърлено остават у нея подлежат ли на данъчно облагане?

След прекратяване на договора преди неговия срок, счетоводните записвания по направените вноски от лизингополучателя, които не са върнати се сторнират, като вместо продажба се отчете получаване на доходи от наем. Частта от лизинговите вноски, съответстваща на лихвата се сторнира само неплатената част. Облагането е по общия ред на ЗКПО.

Ако лизингодателя е физическо лице направените вноски от лизингополучателя, които не са върнати, подлежат на данъчно облагане като доход за ползване на имущество по силата на чл. 31 от ЗДДФЛ – по реда на облагане дохода от наем чл. 33, ал 10 от закона.

Каква е разликата между цесията и факторинга?

Факторингът се дефинира като сделка по прехвърляне на еднократни или периодични парични вземания, произтичащи от доставка на стоки или предоставяне на услуги, независимо дали лицето, придобило вземанията (фактор), поема риска от събирането на тези вземания срещу възнаграждение.

При цесията кредиторът (цедент) прехвърля свое вземане на друго лице (цесионер) и по аргумент от чл.100 от ЗЗД може да уговори в своя полза възнаграждение, срещу което ще носи отговорност за съществуването на вземането по време на прехвърлянето.

Следователно една от основните разлики между двете сделки се отнася до страната, която има право на възнаграждение. При договора за цесия това е прехвърлителят (цедент), а при факторинга, това е купувачът (фактор).

За разлика от цесията, която не се третира като подлежаща на облагане с ДДС доставка на стока или услуга, факторингът представлява облагаема доставка на финасова услуга, която съгласно чл.46,ал.1,т.3 от ЗДДС изрично се изключва от кръга на освободените от облагане с ДДС финансови услуги.

Какъв е редът за регистрация на фирма?

ООД /ЕООД/ - избор на име на дружеството и проверка за неговата уникалност; изготвяне на дружествен договор /учредителен акт/; нотариална заверка на декларация с образец от подписа на управителя; изготвяне на декларация за търговска дейност по чл.142 от ТЗ; внасяне на минималния изискуем учредителен капитал в набирателна банкова сметка и получаване на удостоверение от съответната банка; плащане на необходимите държавни такси по учредяване; внасяне на документите в Агенция по вписванията чрез подаване на заявление.

ЕТ - избор на име на търговеца и проверка за неговата уникалност; нотариална заверка на декларация с образец от подписа на управителя; изготвяне на декларация по чл. 57 и 58, ал.2 и 4 от ТЗ; плащане на необходимите държавни такси по учредяване; внасяне на документите в Агенция по вписванията чрез подаване на заявление.

Какви са обектите на облагане и кои видове данъци регламентира ЗКПО?

Обекти на облагане са печалбите и доходите на лицата, посочени в чл. 2 от закона, с изключение на тези, които са необлагаеми по смисъла на глава двадесет и втора, раздел II. ЗКПО регламентира три вида преки данъци:

- Корпоративен данък в размер на 10 % от размера на данъчния финансов резултат

- Данък върху разходите, посочени в чл. 204 от ЗКПО

- Алтернативен на корпоративния данък - с този вид данък се облагат дейности по организиране на хазартни игри, стопанската дейност на бюджетните предприятия /включително дейностите по отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество/, както и дейностите на предприятията, осъществяващи морски превози с кораби по смисъла на параграф 1 т. 41 от ДР на ЗКПО.

Съдружник в ООД се осигурява само във фонд "Пенсии", но по спешно постъпва в болница за дълъг период от време и затова възникват няколко казуса: - Трябва ли болничните листове да се отчитат пред НОИ? - Какви осигурителни вноски следва да се начисляват и превеждат за времето, през което е във временна нетрудоспособност? - Има ли особености при попълване на Декларация обр. 1? - Това време ще бъде ли зачетено за осигурителен стаж?

Болничните листове няма да се представят в НОИ, защото лицето не подлежи на осигуряване за временна неработоспособност.

Съгласно чл. 3, ал. 4 от Наредбата за общественото осигуряване на самоосигуряващите се лица и българските граждани на работа в чужбина, осигурените само за инвалидност поради общо заболяване, за старост и за смърт дължат осигурителни вноски за периодите на временна неработоспособност или бременност и раждане.

Осигурителните вноски в размер на фонд "Пенсии" се внасят до 10-то число на месеца, следващ месеца, през който е изтекъл срокът на неработоспособността.

Декларация обр. 1 ще се подава по същия начин, както и по времето, през което лицето е било работоспособно, защото се дължат вноски за фонд "Пенсии", които трябва да се преведат и това няма да даде отражение в Декларация обр. 1. Времето ще се зачете за осигурителен стаж, тъй като ще бъдат внесени осигурителни вноски за фонд "Пенсии". Освен това се внасят и осигурители вноски за здравно осигуряване.

Ако лицето подаде декларация за прекъсване/възобновяване на трудовата дейност за периода на болестта, то тогава няма да има задължение да дължи осигурителни вноски, да подава декларация обр. 1 и няма да се зачете за осигурителен стаж.

Ръководство на фирма закъснява с изплащането на заплатите и затова изплаща лихви за закъснение съгласно Кодекса на труда на персонала, тези лихви са доход и трябва ли да се облагат с данък?

Лихвите за късно изплатените заплати е доход, който е обвързан с облагаем доход като се отнася към доходи от други източници, които не са освободени от облагане и се облагат по реда на чл. 35 и 36 от ЗДДФЛ.

Фирма получател на услуги свързани с международен транспорт на стоки дължи ли ДДС по получени от нея фактури от доставчиците за морско навло с нулева данъчна ставка на основание чл. 30, ал. 1, т. 2 от ЗДДС; терминални разходи, такса документация, такса почистване и такса съхранение с нулева ставка на основание чл. 31, ал. 6 от ЗДДС и митническо посредничество при режим на външен транзит с нулева ставка на основание чл. 32, ал. 2 от ЗДДС?

Определянето характера на доставките свързани с международен транспорт на стоки, преценката дали са налице необходимите документи за доказването им и отразяването във фактурите за основанието за неначисляване на данъка е задължение на доставчика. Фирмата няма задължение за начисляване на ДДС при посочените доставки.

В какво се изразява скритото разпределение на печалбата и как се третира данъчно по ЗКПО?

Скритото разпределение на печалбата, извършено в полза на акционери или съдружници, се смята за дивидент - § 1, т. 4, буква "в" от ПР на ЗКПО. Поради това то се третира данъчно по ЗКПО, както се третират и дивидентите, т.е. облагат се с 5 на сто данък при източника, а не с 10 на сто корпоративен данък.

Скрито разпределение на печалбата са и начислените разходи от данъчно задълженото лице, които не са свързани с осъществяваната от него дейност или превишаващи обичайните пазарни нива, в случаите, когато са извършени в полза на акционерите, съдружниците или свързани с тях лица - § 1, т. 5 от ДР на закона.

Съгласно чл. 267 от ЗКПО данъчно задълженото лице, което извърши скрито разпределение на печалбата се наказва с имуществена санкция в размер 20 на сто от начисления разход, който представлява скрито разпределение на печалбата. По отменения ЗКПО скритото разпределение на печалбата се прибавяше към счетоводната печалба, за да се включи в облагаемата печалба и се обложи с корпоративен данък.

Какви са възможните хипотези относно данъчното третиране на доставките осъществявани от туроператор?

1. Доставка на обща туристическа услуга, по която получател е физическо лице турист (местно или чуждестранно) - прилага се специалния ред за начисляване на ДДС по глава 16 от закона. При него туроператора издава фактури (известия към тях), в които не се посочва данък като основание за това е "чл. 86, ал. 1 от ППЗДДС". Фактурите се издават в 5- дневен срок от датата на плащането и се отразяват в дневника за продажбите за данъчния период, в който са издадени, без в дневниците да се попълва информация в колоните от 9 до 25 на приложение № 10. Облагането на доставката се извършва чрез издаването на протокол, който се съставя най-късно до 5 дни от възникване на данъчното събитие за доставката и се отразява в дневника за продажбите за съответния данъчен период като се попълва информация в колони от 9 до 25. В зависимост от това дали доставките на стоки и услуги, от които туристът се възползва пряко са с място на изпълнение на територията на страната или са с място на изпълнение на територията на трети страни и територии данъчната ставка е 20 % или 0 %.

2. Доставка на обща туристическа услуга, по която получател е данъчно задължено по ЗДДС лице

2.1. като такова, от която ще се възползва "турист" по смисъла на Закона за туризма - прилага специалния ред за начисляване на ДДС по глава 16 от закона.

2.2. в качеството си на лице, извършващо независима икономическа дейност - данъчното третиране на доставката ще бъде по общия ред на ЗДДС и за закупените от туроператора стоки или услуги възниква право на данъчен кредит. Туроператорът издава фактури (известия към тях) с 20 % данъчна ставка, ако мястото на изпълнение са страни от Европейския съюз и 0 % данъчна ставка, ако мястото на изпълнение са трети страни и територии като основание се посочва "чл. 140, ал. 1 от ЗДДС". Трябва да отбележим, че ако туроператорът е закупил настаняване от хотелиер, за което е приложена данъчна ставка от 7 %, то при последващата доставка от туроператора към данъчнозадълженото лице не може да се приложи общия ред на облагане, а се прилага глава 16 от ЗДДС.

3. Доставка на обща туристическа услуга, по която получател е друг туроператор

3.1. който предоставя същата туристическа услуга без изменение от свое име на физическо лице "турист" - прилага специалния ред за начисляване на ДДС по глава 16 от закона.

3.2. който предоставя същата туристическа услуга без изменение от свое име на клиент, който не е "турист" - прилага се общия ред на ЗДДС.

Какви документи са необходими при изгубена трудова книжка?

Възстановяването на изгубена трудова книжка се извършва от съответната Дирекция "Областна инспекция по труда" на основание чл. 350 от Кодекса на труда и чл. 7 от Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж. За целта са необходими следните документи:

1. Молба-декларация (по образец, който се взима на място или от страницата на Дирекция "Областна инспекция по труда").

2. Образец Приложение № 2 към чл. 7, ал. 2, ал. 3 и ал. 4 от Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж (по образец, който се взима на място или от страницата на Дирекция "Областна инспекция по труда"). Образецът се изготвя от всяко предприятие, с което лицето е било в трудови правоотношения. Той се издава от предприятията чрез подаване на писмена молба, на която да се впише входящия номер. Да се изисква точното и пълно вписване на данните в Образеца, като накрая се вписва общия трудов стаж с цифри и думи и Образецът се подписва от счетоводител и работодател.

3. Трудова книжка (нов образец). Всички данни в трудовата книжка се вписват от длъжностно лице от Дирекция "Инспекция по труда". Новоиздадената трудова книжка се получава лично или чрез изрично упълномощено лице, като пълномощното задължително трябва да е нотариално заверено. Срокът за издаване на новата трудова книжка е 7 дни, а услугата е безплатна.